ديـني لاربنوونه

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليکنه اوترتيب: فهيم الله

بسمـ الله الـرحـمـن الـرحـيـم

السلام عليکم قدرمنو لوستونکو!

دغه کتاب چې په ډېر آسانه او عام فهمه ژبه راټول شوی کولی شي ستاسو په علم کې په ډېر کم وخت کې ډېر زيات معلومات اضافه کړي دا چې ژوند ډېر لنډ دي او د مرګ هيڅ پته نه لګي نو بايد چې مونږ اوتاسو خپل ژوند کې کوښښ وکړو چې نيک اعمال زيات کړوخپل ژوند دالله جل جلاله او دالله جل جلاله د رسول صلی الله عليه وسلم په اطاعت کې تېر کړو او هېڅ کله دالله جل جلاله او دالله جل جلاله درسول صلی الله عليه وسلم نافرماني ونه کړو.

زه دغه کتاب ټولو هغه ملګرو او دوستانو ته ډالۍ کووم چې د کتاب سره اشنايي لري او د تر پايه لوستلو دعا ورته له خپل رب څخه غواړم.

يادونه: د دغه کتاب ليکنې اکثره د ځينو معتبرو اسلامي کتابونو لکه (رياض الصالحين) څخه راخيستل شوي او کوښښ شوی چې د بېلابېلو کتابونو څخه مهم موضوعات راټول او ستاسو خدمت ته وړاندې شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

موضوع: د ډېر سلام اچولو ګټه

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلى دي تاسو جنت ته ننوتلي نشي ترڅو چې مومنان نشي اوتاسو مومنان نشي کيدي ترڅو چې يوبل سره محبت او مينه ونکړي ايا تاسو ته يو داسي عمل وښايم چې هغه کله وکړي نو ستاسو مينځ کې محبت پيداشي هغه په يوبل باندي سلام اچول دي.

صحيح النسائى[١/٢٧۴]

د عمار بن ياسر رضى الله عنه وينا مبارکه ده دري شيان او صفات دي چا کې چې دا راغلل نو ګويا هغه ايمان حاصل کړ:

(١)خپل ځان سره انصاف کول

(٢)خلکو باندي ډېر سلام اچول

(٣)د غربيي سره سره الله جل جلاله لاره کې خرچه کول

[مسلم حديث/۵۴]

عبد الله بن عمرو رضى الله عنه فرمايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ته يوکس راغلو او پوښتنه يي وکړه چې کوم عمل ټولونه بهتره او افضله دي؟نبى کريم صلى الله عليه وسلم وفرمايل چې ټولو نه بهتره عمل دا دي چې خلکو باندي خوارک کول او سلام اچول په چا چې پيژني يا يي نه پيژني:

[صحيح البخارى قبل الحديث/٢٨موقف معلق]

- **اخلاق**

حضرت ابو ثعلبه رضى الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمائيلي دي چې د قيامت په ورځ به ماته ټولونه عزيز اومحبوب اونزدي خلک هغه وي کوم چې تاسونه زيات خوش اخلاقه وي او د ټولو نه زيات لري اوبدترين خلک به هغه وي کوم چې بد اخلاقه وي. (مشکوات)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت ابو درداء رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم اوفرمائيل چې دقيامت په ورځ به د مؤمن په ترازو کې د ښه اخلاقو نه زيات دروند هېڅ څيز نه وي.(ابوداؤد)

دينـي لاربښونـه ـــ۲

د حضرت جابر رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عيله وسلم اوفرمائيل چې په تاسو ټولوکې ماته زيات محبوب او دقيامت په ورځ ماته د ټولو نه نزدي هغه خلک وي د چاچې اخلاق زيات ښه وي.(ترمذي)

د حضرت جابر بن عبدالله رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمائيل چې ښه اخلاق د الله جل جلاله د رحمت رسۍ ده چې د يو انسان په پوزه کې وي او دويم طرف يی د فرشتې په لاس کې وي چې هغه فرشتې دغه کس د خير طرف ته راکاږي او خير يي جنت بوځي او بد اخلاقي د عذاب رسۍ ده چې د يوکس په پوزه کې وي او دويم طرف يي د شيطان په لاس کې وي چې هغه دغه کس شر طرف ته راکاږي او شر يي دوزخ ته بوځي.(تنبيه الغافلين)

د حضرت عائشة رضی الله عنها نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم اوفرمائيل چې مسلمان د ښو اخلاقو په وجه د هغه سړي درجه حاصلوي څوک چې ټوله شپه عبادت کوي او د ورځې ټوله ورځ روژه وي.(ابودؤد)

د حضرت انس رضی الله عنه فرمايي چې ما د رسول الله صلی الله عليه وسلم لس کاله خدمت وکړو او په دې دومره موده کې يی ماته أُف قدر هم نه دي ويلي او نه يي راته دا فرمائيلي دي چې دا فلانئ کار دي ولې نه دي کړي او نه يی راته دا فرمائيلي دي چې دا فلانئ کاردي ولې کړي دي.(بخاري او مسلم)

د انس بن مالک رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم په اعتبار د اخلاقو سره د ټولو خلکو نه غوره ؤو.

(بُخاري اومُسلم)

حضرت نواس بن سمعان رضی الله عنه نه روايت دي چې ما د رسول الله صلی الله عليه وسلم نه د نېکئ او بدي په باره کې پوښتنه وکړه نو وي فرمايل،چې نېکئ ښه اخلاق دي او ګناه هغه ده،چې د هغي نه دي په زړه کې خطره پيداشي او تا ته ښه نه ښکاري،چې د هغي نه دي خلک خبر شي.

(مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت ابو هریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمائیل،په مسلمانانوکې د ټولونه زیات د پوره ایمان خاوند هغه کس دي چې د چا اخلاق ډېر ښه وي او تاسو کې د صفت قابل هغه کس دي،چې د چا خپلو ښځو سره سلوک ښه وي.

دینی لارښونه

۳

(ترمذی)امام ترمذی رح وايي،چې دا حدیث حسن صحیح دي.

حضرت عائشه رضی الله عنها فرمایی چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمائیلي اوریدلي دي چې مؤمن بنده د خپلو ښو اخلاقو په ذریعه د پرله پسي همیشه روژه نیونکي عبادت کونکي نه زیاته درجه حصلوي شي.

(ابوداود)

حضرت ابو هریره رضی الله عنه نه روایت دي چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه پوښتنه وکړاي شوه،جنت ته په کومو څیزونوسره زیات خلک داخلیږي نو نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمائیل،چې د الله تعالیٰ نه ویري او ښو اخلاقو سره او دا پوښتنه تري وکړاي شوه چې اورته په کومو څیزونو سره کوم زیات خلک داخلیږي نو نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل،چې د خولي او دعورت په وجه.(ترمذی)

ترمذي رح وایي چې دا حدیث حسن صحیح دي.

حضرت عبدالله بن عمروبن عاص رضی الله عنهم وایي چې رسول الله صلی علیه وسلم به قصداً او په خطا دواړو سره څه بده خبره د خولي نه ویستله او نه به یي خوښوله نبی کریم صلی الله علیه وسلم به فرمایل تاسو کې ښه بنیادم هغه دي چې د هغه اخلاق ښه وي.

(بخاری اومسلم)

الله جل جلاله دي مونږ ته توفیق راکړي چې بد اخلاقي له ځانه اوباسو او ښه اخلاق په ځان کې پیداکړو اوالله جل جلاله دي مونږ د نېکو اخلاقو خاوندان جوړکړي چې په دنیا کې د غمونواو لانجو نه بچ ژوند تېر کړو او په اخرت کې جنت ته لاړشو.

امین.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• تکبر

د حضرت عبدالله رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې هغه کس به جنت نه ځي د چا په زړه کې چې د زري برابر هم تکبر وي.

(مسلم)

حضرت عبدالله بن مسعود رضی الله عنه نه روایت دي چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل،چې د چا په زړه کې لږ هم کبر وي،هغه به جنت ته نه داخلیږي بیا یوکس پوښتنه وکړه چې یو سړي دا غواړي،چې لباس یي ښه وي او پیزار یي ښه وي ایا دا هم تکبر کې داخل دي)؟نو نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل،الله تعالی خایسته دي اوخایسته والی اوپاکوالي خوښوي او دا کبر نه دي کبر دي ته وایي چې د ځان لویي ګڼړو په وجه د حق نه انکار وکړي او نور خلک سپک او ذلیل ګڼړي.

(مسلم)

(یعني حق نه منل او حق ویونکي خلک سپک ګڼل)

رسول الله صلی الله عیله وسلم فرمایلي دي چې دري اشخاص داسي دي چې الله جل جلاله به د قیامت په ورځ له هغوي سره خبري نه کوي او رحمت په نظر به ورته نه ګوري او هغوي لپاره دردناک غذاب دي ۱ـ زناکار بوډا ۲ـ ظالم باچا ۳سرکش متکبر.

(مکاشف القلوب)

حضرت حارثه بن وهب رضی الله عنه نه روایت دي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه داسي فرمایل اوریدلي دي چې زه تاسو ته ښایم،چې دوزخ کې به کوم کسان وي هلته به ټول سرکشه،شومان او کبرجن خلک وي.

(بخاری اومسلم)

د حضرت ابوذر رضی الله عنه روایت دي چې ما رسول الله صلی الله علیه وسلم په موجودګي کې یو سړي سره تیزي خبري وکړي او هغه ته مي اوویل ای د خبشي زویه،رسول الله صلی الله علیه وسلم زما دا خبره واوریدله نو راته یي وفرمایل ای ابوذره هیڅ

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین ځرمن والاته په تور ځرمن والا فضلیت نشته،حضرت ابوذر رضی الله عنه وایي چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم د دغو خبرو په اوریدلو سره زه په زمکه وغور ځېدمه او هغه سړي ته مي وویل پاڅه او زما په مخ خپې کیږده.

(مکاشفة القلوب)

حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل، چې دري قسمه خلکو سره به د قیامت په ورځ الله تعالی نه خبري او نه به د گناهونو نه پاکوي او نه به ورته د رحمت په نظر گوري :

دیني لاربښونه ـــ ۵

۱ـ بوډا زنا کونکي ۲ـ دروغجن باد شاه ۳ـ کبرجن غریب.

(مسلم)

دا رویت هم د حضرت ابوهریره رضی الله عنه دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل،الله تعالی فرمایلي دي،چې عزت زما لنگ او لویي زما څادر دي د دي دواړو په باره کې چې څوک ماسره جگړه کوي نو زه به هغه کس په عذاب کې اخته کړم.

(مسلم)

د حضرت سلمه بن اکوع رضی الله عنه نه روایت چې رسول الله صلی الله علیه وفرمایل،چې سړي ځان لوي گڼړي،تر دي پوري چې هغه به په سرکشانو کې وشمیرل شې نو هغه څه ورته ورسي،کوم چې دغي سرکشو ته ورسیدل. (ترمذ)

امام ترمذی وایي دا حدیث حسن دي.

په بنی اسرائیلو یو کس و چې د هغه زیاتو گناهونو په وجه هغه ته د بنی اسرائیلو خلیع ویل کیدو چې معنی یی داده(په خپلو گناهونوسره د بنی اسرائیلو عاجزونکي)یوځل هغه په یو داسي انسان تیر شو چې د بنی اسرائیلوعابد و د هغه په سربه وریځو سیوري کوو کله چې هغه گنهگار عابد ولیده نو په زړه کې دا خبره راغله چې زه د بنی اسرائیلو بدترین انسان یم او دا بنی اسرائیلو لوي عابد دي که چرته زه له هغه سره کینم شاید الله جل جلاله په ما رحم وکړي هغه د عابد په خوا کې کیناسته د عابد په زړه کې دا خیال راغي چې زه د بنی اسرائیلو عابد یم او دا د بنی اسرائیلو بدبخت ترین سړي دي دا څنگه له ما سره یو ځاي کیناستیدي شي هغه ته شرم ښکاره شو او هغه ته یي وویل چې له دي ځاي نه پاڅه په دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت کې الله جل جلاله د بنی اسرائیلو د هغه وخت نبی ته وحې ولېږله چې دغه دواړو ته له نوي عبادت کولو حکم ورکړي ځکه چې ما بدبخت بخښلي دي او د عابد اعمال مې برباد

کړي دي،په دویم روایت کې راغلي دي چې د وریځو تکړه د عابد له سر نه اوچته شوه،د بدبخت په سر باندې یې سیوري اوکړو.

دا دتکبر انجام وو چې عابد تکبر وکړواو خپل ځان یې لوي وګڼلو او هغه کس ته یې په سپک نظر وکتل د هغه ټول نیک اعمال برباد اوختم شو.

الله جل جلاله دي مونږ ته توفیق راکړي چې په دغوخبروباندې عمل وکړواوتکبراولوي له ځانه لرې کړو.امین.

• د مور اوپلار حقوق

ایت شریف((وَاعْبُدُواْاللّهَ وَلاَ تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَنًا))(النساء)

ترجمه: عبادت کوئ تاسو د الله جل جلاله او مه شریکوي له ده هېڅ شي او نیکي کوي له موراو پلارسره په نیکي کولو سره.

ابوعبدالرحمٰن عبدالله بن مسعود رضی الله عنه نه روایت دي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه پوښتنه وکړه ـ چې الله تعالی کوم یوعمل ډیر خوښ دي؟ نو وي فرمایل مونځ په خپل وخت کول ما عرض اوکړو د دي نه پس کوم یو عمل دي؟ نو وي ویل چې موراو پلار سره ښه سلوک کوه ما عرض اوکړو د دي نه پس کوم یو عمل دي؟ نو وي ویل د الله په لاره کې جهاد کول.

(بخاری ومسلم)

حضرت ابوهریره رضی الله عنه فرمايي چې یو سړي عرض وکړو ای الله جل جلاله رسول الله صلی الله علیه وسلم ماته د ټولونه ښه لایق او حسن سلوک څوک دي؟چې زه ورسره ښه سلوک وکړم)وي فرمایل مور،هغه عرض وکړو بیا څوک؟وي فرمایل مور،هغه بیا عرض وکړو څوک؟ ویې فرمایل مور،هغه بیا عرض وکړو بیا څوک؟ویې فرمایل پلار او په یو روایت کې داسې دي(چې د هغه کس د سوال په جواب کې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل ستا مور، ستا مور، ستا مور او بیا د خپل پلار سره ښه سلوک کوه او بیا چې تا ته کوم نزدې خپلوان او عزیزان وي.

(بخاری ومسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابو هريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسو الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل هېڅ يو ځوي هم د خپل پلار احسانونو بدله نشي وركولي مګر دي سره چې خپل پلار د غلامئ په حالت كي بيا مومي او احستو سره يي ازاد كړي.

(مسلم)

د حضرت ابو هريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل په خاور كې دي خړه شي پوزه د هغه كس،خاور كې دي خړه شي پوزه د هغه كس،دا(الفاظ يي دري ځلي وفرمايل)صحابه كرامو عرض وكړو ای الله جل جلاله رسول الله صلی الله عليه وسلم څوک دي هغه كس)چې د چا په باره كې تاسو بد دوعا كوي ويي فرمايل هغه كس چې د چا مور او پلار دواړه يا يو له دوي نه ژوندي وي او حالت د بوډا والي ته ورسيږي او جنت ته داخل نشي(يعني د دوي خدمت ونكړي او جنت ورته لازم نشي.

دينی لاربنونه ۷

(مسلم)

د حضرت ابو امامه رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم ته يو سړي عرض وكړو چې په اولاد باندي د مور او پلار څه څه حق دي ارشاد وشو مور او پلار ستا د پاره جنت هم دي دوزخ هم دي(يعني كه ته دوي خوشخاله ساتي نو.دوي ستا د پاره جنت دي او كه سركشي تري اختيار كړي نو ستا د پاره جهنم دي.

(ابن ماجه)

عبدالله بن عمروبن عاص رضی الله عنهم نه روايت دي چې يو سړي د نبي كريم صلی الله عليه وسلم خدمت ته راغي او وي ويل چې زه تا سره په هجرت او جهاد باندي بيعت كوم چې د هغي دا اجر أميد د الله تعالی نه كوم نبی كريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل آيا ستا مور او پلار كې يو كس ژوندي شته؟هغه وويل،هو دواړه ژوندي دي نبی كريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل آيا د الله تعالٰی نه د ثواب أميد لري هغه وويل هو بيا نبی كريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل مور او پلار ته واپس لاړ شه او د هغوي خدمت وكړه.

(بخاری مسلم)

د بخاری او مسلم په بل روايت كې داسې راغلي دي چې يو كس نبی كريم صلی عليه وسلم ته راغي او جهاد كې د شريک كيدو اجزت وغښتلو نبی كريم صلی الله عليه وسلم پوښتنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړه چې ستا مور اوپلار ژوندي دي؟هغه وويل هو نبی کريم صلی الله عيله وسلم وفرمايل د هغوي خدمت کول ستا جهاد دي.

اسماء بنت ابوبکر رضی الله عنها نه روايت دي چې زما يوه مشرکه مور وه چې ماله د څه خواهش د پاره مکي نه مديني ته راغلي وه د رسول الله صلی الله عليه وسلم په زمانه کې نو زه د رسول الله صلی الله عليه وسلم خدمت ته خاضره شوم او عرض مي وکړ چې زما مور

څه غښتلو د پاره راغلي ده آيا زه د هغي سره څه ښه سلوک کولاي شم نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل هو هغي سره خپلولي وپاله.

(بخاری مسلم)

حضرت ابن عباس رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل هرڅوک چې سبا کړي په داسي حال کې چې د الله جل جلاله د رضا د پاره د مور او پلار تابعداروي(يعني د الله جل جلاله د حکم مطابق د مور او پلار تابعدار وي نو د جنت دروازي ده دپاره خلاصي کړي شي که چري يو کس نافرمان وي (د وور يا د پلار)نو يوه دروازه د جهنم خلاصه کړي شي او هر څوک د دوي نافرماني کې سبا کړي نو د دوزخ دروازي د ده

د پاره خلاصي کړي شي،که چري په مور او پلار کې د يو کس نافرمانی کې سبا کړي نو د(جهنم)يوه دروازه د ده د پاره خلاصه کړي شي.

يو صحابی عرض وکړو ای د الله رسول صلی الله عليه وسلم که چري هغوي ظلم کوي رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل که چري دوي ظلم کوي،که چري دوي ظلم کوي،که چري دوي ظلم کوي.

(بهيقي)

تشريخ:د دي حديث نه د مور او پلار د ادب او اطاعت ډيراهميت معلوميږي مګر دومره ځان پوهول په کار دي چې د مور او پلار هر هغه حکم چې دونياوي امورو سره تعلق لري نو د مور او بلار حکم لازم دي مګر دا خبره بيله ده چې يوه خبره د صلاح مشوري وي او د موراو پلار د حبري متبادل د هغوي په رضا رعبت وي ببا جايز دي او بله خبره دا ده چې هر هغه خبره چې دين سره تعلق لري نو هغي کې به د دين شرعي پابند وسئ اګر که مور او پلار دي نا راضه هم وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت عباس رصی الله عنه نه روایت دي چي رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې هر یو فرمانبردار بچي چې د مور او پلار (مخ ته)د محبت په نظر وګوري نو د دي په بدل کې ورته الله جل جلاله د قبول شوي(نفلي)حج ثواب په عمل نامه کې لیکي صحابه کرامو رضی الله عنهم عرض وکړ که یو سړي سل(۱۰۰) کرته وګوري دا خو اسان کار دي ويي فرمایل هو ځکه چې الله جل جلاله ډېر لوي او پاکیزه دي (یعني د الله جل جلاله خزاني پر او معموري دي په ورکولو نه کمېږي.

(بهیقي)

واقعه:یوه ورځ حسن بصري رحمته الله علیه په بیت الله کې طواف کولو یو سړي یي ولیده چې د هغه په اوږو یو کیجاوه وه د بیت الله مبارک نه بي یي طوافونه کول حسن بصري

رحمته الله علیه ورته وویل ای وروره دا کیجاوه په ځمکه باندي کېږده او بیا د بیت الله مبارک طواف کوه دغه سړي ورته وویل چې ای د مسلمانانو امامه دي کیجاوه کي زما مور ده چې دا اووم(۷)کال دي چې زه خپله مور د شام نه په دي کیجاوه کې راولمه او د خج ټول ارکان پوره کوم او دوي په دي کجیاوه کې ناسته وي.

ای د مسلمانانو امامه!ایا ما د خپل مور حق ادا کړو حسن بصري رحمته الله علیه ورته وفرمایل چې ای وروره که ته خپله مور په دي کیجاوه کي د دنیا اخر ګوټ نه راولي او د خج ټول ارکان وربادي اداکړي نو ته د خپل مور هغه یو حق هم ادا نکړي چې ته د خپلي مور په خیټه کي یو خل اوړیدلي یي(یعني هغه خق چې چاته د مور په خیټه کي یومنټ تېر کړي دي

دیني لاربنونه ۹

ځکه چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایي چې جنت د مور او پلار د قدمونو لاندي دي که تا نه مور او پلار راضي وي نو جنت ته به لاړشي او که راضي نوي نو جنت ته نشي تللي.

• د زوي په پلار باندي حقوق

د حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علی وسلم وفرمایل چې په موراو پلار باندي د اولاد دري حقونه دي.

۱)کله چې هغه پیداشي د هغه د پاره بنه نوم ابښودل.

۲)کله چې عقل مند شي نو هغوي ته د قرانکریم تعلیم ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳)کله چې د واده عمر ته ورسيږي(يعني د پنځلسو(۱۵)کالو چې شي نو واده ورته وکړي.

(تنبيه الغافلين)

په يو حديث کې ذکر دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې بېشکه په جنت کې يوه د روازه چې د هغه نوم (باب الفرح)دي،دي ته به هېڅوک نه داخليږي مګر هغه کس چې خپل اولاد خوشخاله ساتلي وي ځکه چې روايت دي چا چې د خپل اولاد اکرام وکړو نو الله جل جلاله به يي جنت کې اکرام وکړي رسول الله صلی الله عليه وسلم وايي چې تاسو محبت وکړي خپل اولاد سره ځکه چې محبت د اولاد پرده ده،د اورنه،يعني دوزخ ته به نه ځي)او خوارک هغوي سره خلاصي دي داور نه او د هغوي اکرام کول تېردل دي د پل صراط نه.

د رسول الله صلی الله عليه وسلم ارشاد دي چې يوڅو څيزونه د انسان د خوشبختی علامات دي

۱.چا چې جومات جوړ کړ،د هغي اجر به ورته مېلاوېږي تر څوچې يوکس هم پکښي مونځ کوي.

۲.چا چې نهر جاري کړو تر څو چې په هغي کې اوبه جاري وي او خلک يي تري څکي نو هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۳.چا چې خايسته قران وليکلو تر څو چې دا ويل کيږي هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۴.چا چې د اوبو د حصول د پاره چينه ويستله نو تر څو چې وي هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۵.چا چې يو بوټي نال کړ نو تر څو چې حلک او مرغان ترينه ميوه خوري يا د سيوري نه يي ګټه اخلي هغه ته به اجر مېلاوېږي.

۶.چا چې اولاد صالح(يعني نېک اوعمله اولاد)پريښودل چې هغه د پاره د هغه نه ورسته د مغفرت دعا کوي يعني کله اولاد نېک وي پلار ورته قران او علم زده کړي وي نو د هغه پلار ته به اجر مېلاوېږي او د اولاد په اجر کې به هېڅ کمي نه راځي او.کله چې پلار اولاد ته د قران تعليم ور نه نکړي او.هغه ته يي د فاسقانو اوښودله نو د هغه وبال د هغه پلار باندي وي او د اولاد په اوبال کې به هېڅ کمي نه کيږي (يعني کوم اولاد چې د پلار د لاسه بي دينه عادت شوي وي نو اولاد چې څه ګناه کوي دومره به د پلار وي او د اولاد په ګناه کې به هېڅ کمي نوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• د ګاونډي حق او هغه سره ښه چلند کول

۱۲۲ـ قَالَ اللهُ تَعَالىٰ:«وَاعْبُدُوا اللهَ وَلَا تُشْرِكُوْا بِهِ شَيْئًا وَّبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَّبِذِى الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنِ وَالْجارِذِى الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَلصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيْلِ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ»

ترجمه: د الله تعالى عبادت کوي هغه سره څوک شريک مه جوړوي مور او پلار سره نزدي رشته دارانو سره،يتمانو سره،مسکينانو سره،نزدي او لري ګاونډيانو سره، مجلس کې ناستو ياستو خلکو سره مسافرو سره او کوم چې ستا ملکيت کې دي هغوي ټولو سره د نېکي او احسان سلوک کوې.(پ' نساء)

حضرت ابن عمر رضى الله عنه او حضرت عايشه رضى الله عنها نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي چې جبرائيل عليه السلام ما ته هميشه د ګاونډي سره د ښه سلکوک نصيحت کولو تردي چې ما ته داسي ښکاره شوه چې شايد ګاونډي به ميراث کې شريک کړي شي.

(بخارى او مسلم)

د حضرت حسن بصري رحمته الله عليه نه مروي دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم نه پو ښتنه وکړاي شوه چې اى د الله رسوله صلى الله عليه وسلم د ګاونډي په زموږ څه حق دي رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل چې لس حقوق دي.

۱.که هغه له تا نه قرض اوغواړي نو هغه ته قرض ورکړه.

۲.که تا راوبلي نو جواب ورکړه يعني د هغه خبره ومنه.

۳.که مريض شو نو پوښتني ته يي ورشه.

۴.که ستا نه مرسته يا مدد وغواړي نو مدد يي وکړه.

۵.که څه مصيبت ورته ورسي نو تسلي ورته ورکړه.

۶.که څه ښېګړنه ورته حاصل شي نو مبارکي ورته ورکړه.

۷.که مړ شي نو په جنازه يي کې شريک شه.

۸.که هغه نوي د هغه د کور او مال حفاظت وکړه.

۹.ته خپل پوخ شوي څيز سره هغه ته تکليف مه رسوه،مګر دا چې ته د هغې نه څه هديه کړي يعني د غه پوخ شوي څيزونه څه ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰.خپل عمارات(یعني کور)هغه طرف ته مه اوړدوه مگر د هغه رضا مندی د پاره که د هغه رضا وي بیا خیردي.

(الطبراني)

ابوذر غفاری رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل ای ابوذره!کله چې ښوروا پخوي،نو اوبه په کې زیاتي واچوه ـ او د خپل گاونډي پکښي خیال ساته.

(مسلم)

ابوذررضی الله عنه نه بل روایت کې داسي عمل راغلي دي چې ما ته خپل خلیل (ملگري)داسي وصیت او هدایت هم وفرمائیلو چې کله ښوروا پخوي ـ نو اوبه په کې زیاتي واچوه بیا د گاونډي د کور خیال ساتلو سره په مناسب اندازه کې هغوي ته هم ولیږه.

ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي ـ چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل ـ په الله مي د قسم وي هغه مؤمن نه دي ـ په الله مي دي قسم وي هغه مؤمن نه دي ـ په الله مي د قسم وي هغه مؤمن ندي ـ صحابه رضی الله عنهم عرض وکړو کوم سړي مؤمن نه دي؟نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل ـ چې د هغه د شر او فساد نه د هغه گاونډي په امن او خفاظت کې نه وي.

(بخاری اومسلم)

حضرت عائشه رضی الله عنها فرمایي چې ما د رسول الله صلی لله علیه وسلم نه پوښتنه وکړه چې زما دوه گاونډیان دي دي کې کوم یو ته زه هدیه ورکړم؟نو نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې د چا د کور دروازه نزدي وي.

(بخاری)

عبدالله بن عمر رضی الله عنهم نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې الله جل جلاله ته هغه خلک خوښ دي چې خپلو ملگرو سره ښه وي ـ

او الله جل جلاله ته هغه گاونډي خوښ دي چې خپلو گاونډیانو سره ښه وي.

(ترمذی)

ترمذی وایي چې دا حدیث حسن دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• وعده پوره کول

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه راويت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې منافق دري خبرو نه پژندلي شي -

۱.کله چې خبره کوي،نو دروغ وايي -

۲.کله چې وعده وکړي،نو نه يي پوره کوي -

۳.کله چې ورسره امنت کېښودل شي،نو په هغي کې خيانت کوي.

(بخاري اومسلم)

او د مسلم په يو روايت کې داسې هم شته چې اګر چې روژه ساتي مونځ کوي اخپل ځان مسلمان ګڼړي.

حضرت عبدالله بن عمرو بن عاص رضی الله عنهم نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې په چا کې دا څلور خبري جمعه شي،هغه پوره منافق دي ـ او چا کې چې د دي څلور خويونو نه يو هم راشي نو پوشه چې د منافق يو خوي د سړي کې ځاى ونيولو۔ ترڅو يي چې هغه خوي پرېښي نوي -

۱.کله چې ورته امانت وسپاري نو هغه کې خيانت کوي -

۲.کله چې خبره کوي نو دروغ وايي -

۳. کله وعده وکړي نو دهغي خلاف ورزي کوي -

۴.او کله چې جنګ کوي نوکنځل کوي.

(بخاري اومسلم)

حصرت جابر رضی الله عنه نه روايت دي چې ما ته رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې کله د بحرين نه مال راشي نو زه به تا له دومره،دومره،دومره او دومره درکوم مګر د نبی کريم صلی الله عليه وسلم د مرګ پوري هغه مال را نغلو او کله چې د بحرين نه مال راغي،ابوبکررضی الله عنه حکم جاري کړ چې اواز دي ولګولي شي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم په ذمه چې د چا څه قرضه وي يا يي چا سره وده کړي وي،نو هغه دي راشي او خپل حق دي واخلي نو زه د ابوبکر رضی الله عنه په خدمت کې خاضر شوم او ومي ويل چې ما ته رسول الله صلی الله عليه وسلم داسي داسي فرمايلي وو نو هغوئ يو لپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مال را کړ- چې ما وشمارلي نو پنځه سوه (۵۰۰)درهمه وو- ابوبکر رضی الله عنه وو ویل،چې د دي نه په دوه چنده نور هم وا خله.

(بخاري اومسلم)

• صبر

۷ـقَالَ اللهُ تَعَالَ((يٰاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اصْبِرُوا وصَابِرُوْا))

۷**ترجمه:**الله تعالی ارشاد دي چې ای ایمان والو**!**په خپله هم صبر کوي – او مقابله کې هم صبرکوي.

(سورة اٰل عمران پ ۴ آیة۲۰۰)

ابویحیٰ صهیب بن سنان رضی الله عنهم نه روایت کوي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد دي چې د مؤمن معامله ډېره عجیبه ده چې د هغه ټول کارونه هغه د پاره د رحمت او خیر سبب دي او دا صفت پغیر د مؤمن نه بل چا ته نه نصیب ګېږي ګوري چې که هغه ته کله څه خوشخالي ورسېږي نو د الله تعالی شکر اوباسي او د شکر ادا کولو په وجه هغه ته ثواب او نیکي میلاویږي او که هغه ته څه تکلیف او غم ورسېږي نوپه هغي باندي صبر کوي داهم د هغه دپاره بنیګړه ده.

(مسلم)

د رسول الله صلی الله علیه وسلم خادم ابوزید اسامه بن حارث رضی الله عنه بیان کوي چې مور د رسول الله صلی الله علیه وسلم په خدمت کې خاضر وود یوي لور د طرفه یي پیغام او خبر راغي چې زما دزوي اخري سلګي دي تاسو لږ غوندي راشي نبی کریم صلی الله علیه وسلم جواب کې سلام وراولېږلو او وي ویل چې الله واخسته هغه د هغه وو او کوم چې هغه در کړي ووهغه هم د هغه دي او الله تعالی د هر یو څیز وخت مکرر کړي دي بس اوس صبر کوه او د الله تعالی د ثواب امید ساته لور یي بیا خبر ورا ولیږلو او قسم یي ورکړو چې تاسو

ضرر راشي بس رسول الله صلی الله علیه وسلم د مجلس نه پاڅیده او د هغوي سره سعد بن عبادت،معاذ بن جبل رض ،اُبی بن کعب رص،زید بن ثابت رض،او یو څو صحابه نور هم لاړو او ماشوم نبی کریم صلی الله علیه وسلم ته راوړل شواو نبی کریم صلی الله علیه وسلم هغه ماشوم خپله غیږ واچولو او دهغه روح په وتلو وواوبي ارمه وو په دي حالت لیدو سره نبی کریم صلی الله علیه وسلم د سترګونه اوښکې رواني شوي حضرت سعد رض چې د نبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

كريم صلی الله عليه وسلم سترګو نه بهيدلی اوښکي وليدلي نو عرض يي وکړ يا رسول الله صلی الله عليه وسلم تاسو هم ژاړي نو وي يي فرمايل چې زړه نرم کيدل دا الله تعالی په خپلو بنده ګانو باندي رحمت دي.

په يو بل روايت کې داسي دي چې الله جل جلاله چي چاته خوښه شي د خپلوبنده ګانونه،نو دهغه په زړه کې رحم پيداکيږي او الله تعالی هم په خپلو رحم دله او نرم زړو باندي رحم کوي.

(بخاری مسلم)

حضرت ابوهريره رضی الله عنه روايت کوي چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې الله تعالی فرمايي چې کله زه خپل بنده مؤمن نه د دنيا څه خوښ کړي شوي څيز واخلم او هغه پري صبر وکړي،نو هغه د پاره ما سره بغير د جنت نه بل څه نشته.

(بخاری)

حضرت عائشه رضی الله عنها فرمايي،چې ما د رسول الله صلی الله عليه وسلم نه د طاغون په بارکي پوښتنه وکړه نو وي فرمايل چې دا يو عذاب وو چې الله تعالی چې په چا نازلول غوښتل نو نازلول به يي ليکن الله تعالی د مسلمانانو د پاره رحمت جوړکړي دي نو دي

وجهي نه د الله تعالی يوبنده هم داسي نشته چې د دي مرض د نازليدو په وخت کې د غه ښار کې د صبر سره ايسار شي او د الله تعالی نه د ثواب طمعه لري اودا اوګنړي چې هر څه چې رارسي دا ټول الله تعالی د طرف نه دي داسي بنده ته د الله تعالی د طرف نه د يو شهيد برابر ثواب ورکولي شي.

(بخاری)

حصرت ابوعبدالرخمن عبد الله بن مسعود رضی الله عنهم فرمايلي دې چې زما سترګو کې هغه ننداره مخ مخ تت کيږي چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم په پيغمبرانو کې د يو پيغمبر ذکر کولو چې خپل کوم هغه اووهلو او په وينو يي رنګ کړو اوويني به يي د خپل مخ نه صفا کولي او دا به يي ويل چې ای الله! زما قوم معاف کړي ځکه چې دوي ناخبره دي او نه پوهيږي.

(بخاری اومسلم)

حضرت ابوسعيدخدری رضی الله عنه او حضرت اوبوهريره رضی الله عنه د نبی کريم صلی الله عليه وسلم نه ارشاد بيانوي ـ چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسي مسلمان ته ستوماني،بيماري،خفگان،غـم،تــكليف،تردي چې ازغي يي په خپه كې مات شي مگر دالله جل جلاله به د دي په سبب دده گناهونه اورژوي.

(بــخارى اومسلــم)

حضرت مالک بن انس رضى الله عنهم روايت كړي دي چې رسول لله صلى الله عليه وسلم ارشاد وفرمايلو چې كلت چا ته مصيبت يا بيماري ورسي نو د دي په وجه د مرگ نه غوړاي كه نن نو دا دي وايي چې اى الله تعالى!كه ما ته ژوند ښه وي نو ما ژوندي وساتي - او كه زما د پاره مرگ ښه وي نو ما ته مرگ راكړي.

(بــخارى اومسلــم)

• د ښځو باره كې د رسول الله صلى الله عيله وسلم ارشادات

قَالَ اللهُ تَعالٰى:«اَلرِجَالُ قَوّمُوْنَ عَلَى النِسَآءِ بِمَا فَضَّلَ اللهُ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ وَّبِمَا اَنْفَقُوْامِنْ اَمْوَالِهِمْ فَا لصّٰلِحٰتُ قٰنِتٰتُ حٰفِظٰتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللهُ»

ترجمه: الله تعالى فرمايي - چې سړي د ښځو انتظار كونكي اوخيال ساتونكي - ځكه چې الله تعالى د دوي نه بعضي په بعضي نورو باندي غوره والي وركړي په سبب د دي چې خپل مالونه خرچ كوي پس نيک بخته ښځه تابعداري كوي او دالله تعالى په خفاظت سره د خاوند په غيري موجودي كي د هغه څيزونو او د فائدو خيال وساتي.

(پ ۵ ' نساء)

رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل ښځه چې پنځه وخته مونځ كوي،هغه درمضان شريف رژوي نيسي او د خپل عزت خفاظت اوساتي او د خپل خاوند تابعداري وكړي نو داسي ښځه جنت ته چې په كومه دروازه غواړي داخله دي شي.

رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل اى ښځو! ما تاسو دوزخ كې ډېري ليدلي يي،ښځوپو ښتنه وكړه د دي څت وجه ده رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل،تاسو لعنت ټولو څيزونو باندي ډېراچوي (يعني لعنت ملامت او ښيري ډېري كوي)او د خاوند ناشكري ډېره كوي او د هغه در كړي شوي څيزنو ډېره بي قدري كوي.

معاذ بن جبل رضى الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل،چې دونيا كې كومه يوه ښځه چې خپل خاوند ته تكليف رسوي نو د جنت حورى هغي ښځي ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي الله پاک دي تا برباده کړي خپل خاوند مه تنګوه دا خو تا سره يو څو ورځو ميلمه دي او ډېر زربه ستا نه جدا کيدو سره مونږ. له راشي.

(ترمذی)

امام ترمذی رح وايي دا حديث حسن دي.

رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل الله جل جلاله هغه ښځه خوښوي چې خپل خاوند سره محبت او مينه وکړي او دپردي سړي نه خپل خفاظت وکړي.

عبدالله بن عمروبن العاص رضی الله عنهم نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل دُنيا يو سامان دي او د دي سامان يوغوره حصه نيکه او ديندراه ښځه ده.

(مسلــم)

دا رويت د ابوهريره رضی الله عنه دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې د هيڅ ښځي د پاره جايز نه ده ـ چې د خاوند په موجودي کې د هغه د اجازت نه بغير (نفلی)روژي ونيسي او نه دا جايز دي چې د خاوند د اجازت نه بغير د هغه کورته د داخليدو د پاره اجازت ورکړي.

(بــخاری اومسلــم)

عبدالله بن عمررضی الله عنهم نه روايت دي چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې تاسو هر يو کس نګران او ذمه واردي او هر يو کس نه د هغه ما تحتو پوښته کولاي شي ـ بادشاه او حکمران هم ذمه وار دي او سړي هم د خپل اهل ذمن واردي او ښځه هم د خپل خاوند د کور او د اولاد خفاظت کولو او خيال ساتلو ذمه واره ده عرض دا چې تاسو کې هر يوکس نګران او ذمه وار دي او د هر ذمه وارد لاس لاندي چې څومره رعيت وي د هغي په باره کې به تري پوښته کولاي شي.

(بــخاری اومسلــم)

• توبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي رسول الله صلی الله عليه وسلم نه داسي وفرمايل اوريدلي چې زما دي په الله قسم وي چې په ورځ کې د اويا وو۷۰ځلو نن زيات زه دالله نه معافي غواړم او توبه (هم)اوباسم.

(بخاري)

د رسول الله صلی الله عليه وسلم انصاری خادم حضرت ابی حمزة انس بن مالک رض فرمايلي دي،چې د رسول الله صلی الله عليه وسلم ارشاد دي چې د يوکس نه په يوه دشته او.صحراء کې خپل اوښ ورک شوي وي او هغه پيداشي نو دغه کس به څومره خوشخاليږي بس الله تعالی د دي نه هم زيات د خپل بنده توبه ويستلو خوشخاليږي.

(بـخاري اومسلـــم)

د مسلم شريف په يو روايت ورسره داهم دي،چې الله پاک په دربار کې د يو بنده توبه او اسغفار کوي نو دالله تعالی خوشخالي په تاسو کې د هغه کس د خوشخالي نه هم زياته وي چې په ځنګل يا صحراء کې تري نه خپله سورلي ورکه شوي وي چې په هغي د ده د خوراک څکاک سامان بارکړي شوي وي او د ډير تالاش کولو نه پس ستومانه او نا اميده د يوي اوني لاندي سوری ته ډډه شي پس ناڅاپه هغه ډک بارکړي شوي اوښ خوا کې ولاړ ويني نو فورً د هغي رسي اونيسي نو د ډيري خوشخالي او دافکر د وجي نه اووايي چې ای پروردګاره!ته زما بنده او زه ستا رب يم ـ نو دا غلطي د ډيري خوشخالي د وجي نه وشي.

حضرت ابو موسیٰ اشعری رضی الله عنه د نبی کريم صلی الله عليه وسلم نه بيان کړي چې الله تعالی هره شپه خپل لاس مبارک خوره وي چې د ورځې څوک ګناه کونکي د شپي توبه

اوباسي دعه سي هره لاس مبارک خوره وي چې د شپې څوک ګناه کونکي د ورځي توبه اوباسي چې قبوله کړي شي (يعني د قيامت پوري داسي کوي بلکه) تر هغه وخته پوري چې لمر د مغرب نه را اوخيژي.

(مسلـــم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابوهريره رضى الله عنه نه روايت دي چې نبى كريم صلى الله عليه وسلم ارشاد فرمايلي دي چې لمر د مغرب طرف نه د راختلو نه مخکي مخکي څوک الله جل جلاله ته د گناه هونو نه توبه اوباسي نو الله تعلى به يي توبه قبلوي.

(مسلـم)

حضرت ابو عبدالرخمن عبد الله بن عمربن الخطاب نه رايت دي چې نبى كريم صلى الله عليه وسلم وفرمايل چې د مرگ دا اخري غرغري نه لږ غوندي مخكي الله تعالى د خپل بنده توبه هم قبلوي.

امام ترمذى رح وايي چې داروايت حسن دي ـ

(ترمذى)

د حضرت ابو سعيد سعد بن مالک بن سنان خدرى رض نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي تاسو نه مخكي تېر شوي قومونو كې يو كس يو كم سل ۹۹قتلونه كړي وو او خلكو نه به يي پوښتنه كوله چې د ځمكي په سر چرته يو لوي عالم فاضل شته كه نه؟نو خلكو ورته يو راهب وښودلو هغه ورله لاړو او پوښتنه يي تري وكړه چې ما يو كم سل سړي وژلي دي زما د پاره د توبي څه گونجايش شته؟راهب وويل چې نه نو هغه قاتل هغه راهب هم قتل كړ او سلو كسانو ۱۰۰شميره يي پوره كړه بيا يي پوښتنه وكړه چې د زمكي په سر يو عالم شته؟نو يو عالم ورته چا اوښودلو هغه عالم له لاړو او ورته يي وويل چې ما سل كسان سړي وژلي دي زما د توبي د قبليدو څه صورت شته كه نه؟علم ورته وويل چې ولي نشته ستا او د توبي تر منځ هېڅ منع كونكي څيز نشته ته فلانكي ځاي ته لاړشه هلته د الله تعالى څه بندگان دي،چې د الله په عبادت كې مشغول وي ته هم د هغوي سره د الله تعالى په عبادت كې مشغول شه او وطن ته د راگرځيدلو خيال قدري هم په زړه مه ساته(ځكه چې د بد كارانو مركز دي) هغه سړي په هغه پته روان شو لاره كې روان وو چې مرگ ورته راغي،د رحمت او دعذاب د فرشتو خپل مينځ كې جگړه راغله چې روح به يي څوک قبض

كوي د رحمت فرشتو وويل چې زړه سره توبي ويستلو د پاره او الله تعالى سره د ميني كولو دپاره را روان شوي وو۔ مگر د عذاب فرشتو وويل چې دي سړي په ژوند كې هېڅ نيكي نده كړي د دي جگړي د فيصلي د پاره يوه فرشته د يو انسان په شكل هغوي ته راغله او هغوي دا ثالث مكرر كړ نو ثالث وويل چې زمكه ناپ كړي كومي زمكي طرف ته چې نزدي وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم هغي کې شمار کړي ـ چې زمکه ک کړاي شوه،نو نيکانو خلکو طرف ته نزدي وه ـ بس د رحمت ملايکو د هغه روح قبض کړو.

(بــخارى او مسلــم)

صحيح بخارى کې بل روايت دي چې هغي کې نوره هم اضافه شته چې الله تعالى شريري زمکي ته وفرمايل،ته لري او اوړده شه او بهتريني زمکي ته يي حکم ورکړي شو، چې ته لنډه او نزدي شه دي پس د زمکي کچ کولو حکم ورکړي شو نو هغه سړي بهترينو خلکو او زمکي طرف يوه لويشت ته نزدي ووبس الله تعالى د دغه سړي مغفرت او بخښنه وکړه.

حضرت ابن عباس رضى الله عنه او انس بن مالک رضى الله عنه روايت کوي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل،چې که د ادم ځوئ(انسان)سره يوت کنده د سرو زرو نه ډکه وي نو بيا به هم د هغه ارمان وي چې داسي دوه نوري هم وي او د انسان خوله صرف خاوره ډکولي شي يعني قبرـ او الله تعالى د هر هغه کس توبه قبلوي چې څوک د هغه دربار کې توبه اوباسي.

(بــخارى اومسلم)

• **د مسلمانانوحقوق او په هغوي باندي شفقت اورحم کول**

نعمان بن بشير رضى الله عنه وايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي چې د مسلمانانو په خپلو کې يو بل سره مينه کول،يو بل باندي رحم کول او نرمي کول کولو معامله کې داسي مثال دي لکه بدن،چې د بدن په يو اندام باندي د بيماري اثر وي نو ټول بدن باندي د هغي اثروي او هغي ته تبه ولګي.

(بخارى او مسلــم)

جريربن عبدالله رضى الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلى الله هليه وسلم وفرمايل ـ څوک چې خلکو سره د رحم او مهرباني سلوک نه ساتي الله تعالى به په هغه رحم نه کوي.

(بحارى او مسلم)

عبد الله بن عمررضى الله عنهم بيان کوي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل چې مسلمان دمسلمان ورور دي هغه به نه په هغه زياتي کوي او نه به بې ياروමددگار پريږدي کله پوري چې څوک د خپل مسلمان ورور خاجت پوره کولو پسي وځي الله تعلى د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاجتونه پوره کوي او څوک چې د مسلمان ورور نه د دنيا يو تکليف لري نو الله تعالی به د ده نه د قيامت تکليفونه لري کړي او څوک چې يو مسلمان ورور باندي پرده وچه وي نو الله تعالی به د قيامت په ورځ د ده په عيبونو پرده واچوي.

ابو هريره رضی الله عنه بيان کوي چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل د يو مسلمان په بل مسلمان باندي پنځه(۵)حقونه دي ـ

۱ـ د سلام جواب ورکول ـ

۲ـ که بيمار وي نو دهغه بيمار پوښتنه کول ـ

۳ـ جنازه کې کې يي شريکيدل يعني مونځ او دفن کيدلو شريکيدل ـ

۴ـ دعوت قبلول ـ

۵ـ د پرنجي جواب ورکول(يرحمک الله ويل که چرته هغه الحمدالله"ويلي وي.

انس بن مالک رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې تاسو کې يو کس هم تر هغه وخته پوري مؤمن کيداي نشي تر څو پوري چې مسلمان ورور دپاره هغه څيز خوښ نکړي کوم چې خپل ځان د پاره خوښوي.

(بخاری اومسلم)

انس بن مالک رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم نه روايت دي د خپل ورور امداد کوي ـ که ظالم وي،او که مظلوم وي يوسړي وويل يارسول الله!د مظلوم خو به امداد وکړم ليکن که ظالم وي نو څنګه يي امداد وکړم؟نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل،هغه د ظلم نه منعه کړه چې هغه د ظلم نه منع کول او بندول هم امداد دي کول دي.

(بخاري)

•غيبت

حضرت ابوهريره رضی الله عنه فرمايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايلي دي چاچې غيبت وکړو په خپل عمر کې يو ځل الله جل جلاله به ورته لس ۱۰عذابونه ورکړي ـ

۱ـ د الله جل جلاله رحمت نه به لري شي ـ

۲ـ فرشتي به ختم کړي د عمل نامي د دنه نيک اعمال د ده ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳ـ په وخت د مرګ کې د ده روح به ډېرپه سختي وځي ـ

۴ـ نزدي به شي د دوزخ اورته ـ

۵ـ او د جنت نه به لري شي ـ

۶ـ سخت به په دې کس باندي د قبر عذاب ـ

۷ـ ختم به کړي شي ثواب د نیک عمل د ده ـ

۸ـ ضرر به ورسولو روح د رسول الله صلی الله علیه وسلم ته په قبر کې ـ

۹ـ ځیل خالق یې په خپل ځان باندي عوصه کړو.

۱۰ـ په ورځ د قیامت کې به د حساب کتاب په وخت کې مفلس به راشي(یعني هیڅ نیک اعمال به ورسره نوي)ځکه چې نیک اعمال به یې په غیبت سره ختم کړي وي.

د علی ابن ابی طالب نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه فرمایلي دي چې تاسو غیبت نه ځان وساتي ځکه چې غیبت کولو کې پنځه۵ قسمه عذابونه دي ـ

۱ـ دا چې پورته به کړي شي د ده د مخ نه رڼایي د صالحانو.

۲ـ دعا به یې نه قبلیږي ـ

۳ـ نیک اعمال به یې نه قبلیږي ـ

۴ـ په ورځ د قیامت کې مخ به یې شا طرف ته وي ـ

۵ـ دي به په اورکې فرعون اوشداد سره همیشه وي.

ابی سعید خدري رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي چې زه په شب معراج کې په یو قوم باندي تېر شوم و هغوي غوښې به پریکیدي او بیا او بیا به هغي نه ډوډۍ جوړیدي بیا به د هغو په خلو کې د ننه کیدي هغوي ته به یې ویلي کیده چې خوري دا خپلي غوښې څنګه چې تاسو په دنیا کې د خپل مسلمان ورور غوښې خوړلي ما د جبرائیل علیه السلام نه پوښتنه وکړه چې دغه کسان څوک دي؟جبرائیل علیه والسلام وفرمایل چې دا ستا د امت غیبت کونکي خلک دي.

حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي چې تاسو پوهیږي چې غیبت څه شي دي،صحابوکرامو رضی الله عنهم عرض وکړ الله جل جلاله او د هغه رسول ښه پوهیږي)ویې فرمایل غیبت دي ته وایي چې تاسو د خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورور مسلمان ذکر کوي په داسي اندازه کې چې که چري هغه تري خبر شي نو نه يي خوښوي(يعني چې په کومه خبره مخامخ سړي خفه کيږي او تاسو هغه خبره شا په شا وکړي نو دا غيبت دي صحابه کرامو رضی الله عنهم عرض وکړ ای د الله رسول صلی الله عليه وسلم که چري خبره چې مونږ يي کوو موجوده وي،ويي فرمايل که چري هغه غيبت په هغه

کي موجود وي او تاسو يي د هغي په غېر موجود گۍ کي بيانوي نو داغيبت شو او که نوي پکي نو بيا تاسو په هغه بوهتان ولگول،بوهتان خو د غيبت نه ډيره زياته گناه لري.

(رواه مسلم)

- **هر ښه کار په ښي لاس سره کول**

حضرت عائشه رضی الله عنها وايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم به خپلو ټولو کارونو کي اودس کولو کې گومنز وهلو کې څپلۍ په پخو کولو کې ښي لاس او ښي طرف ښوښول.

(بخاری اومسلم)

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه راويت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل کله چې تاسو کي څوک څپلي په پخو کول غواړي نو شروع دي ده ښي طرف نه کوي او کله چې څپلي وباسي نو گس دي اوله وباسي د دي دپتره چې ښئ اول شي په خپو کولو کې اوپه ويستلو کې اخر شي .

(بخاری اومسلم)

حضرت حفصه رضی الله عنها فرمايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم به خوراک او سکاک او جامواغوستلو کي ښي لاس استعمالولو او نور کارونوکې به گس لاس استعمالولو.

(ابوداؤد)

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرامايل کله چې تاسو جامې اغوندي اوکله چې اودس کوي نو ښي طرف نه شرع کوي.

(ترمذی او ابوداؤد)

امام ترمذی رحمة الله عليه وايي،چې داحديث صحيح دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• د لمونځ فضلیت

د حضرت ابو هریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم به نفل مونځ تردي کولو چې ښپې مبارکې به يي اوپړسېدلي چاتري پوښتنه وکړه چې حضور صلی الله علیه وسلم تاسو ته خو الله جل جلاله د مخکي او وروسته ټولو ګناهونو د معافي زيري درکړي دي نو بيا ولي دومره زيات تکليف په ځان تېروي نو حضور صلی الله علیه وسلم وفرمايل چې زه بياه د الله جل جلاله شکر ويستونکي بنده جوړنه شم.

(شمائل ترمذی)

حضرت عبدالرحمن بن عمر رضی الله عنه فرمايي چې ما درسول الله صلی الله علیه وسلم نه اوريدي دي چا چې د مخوستن مونځ جمع سره وکړو نو نميه شپه به يي په عبادت کې شمار شي که چيري دي سړي د سحر لمونځ وکړ نو ټوله شپه به يي په عبادت کې شمار شي.

(مسلـــم)

حضرت جابر رضی الله نه روايت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمايل د ټولو نه زيات ثواب د لمانځه هغه چاته ميلاويږي چې کور يي د جومات نه لري وي او جومات د لمانځه د پاره د کور نه ځي.

(بخاري مسلم)

د حضرت عمران بن حسين رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمايل لمونځ په ولاړه کوي او که د څه عذر د وجه يو سړي نه شي کولي نو بيا دي په ناسته لمونځ کوي او که په ناسته يي هم نشي کولي نو بيادي په ملاسته کوي.

(بخاري)

• الله تعالٰی د رحمت بهانه لټوي

حضرت ابوذر رضی الله عنه وايي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمايل الله جل جلاله فرمايي کوم سړي چې يوه نيکي کوي هغه ته د هغه د صدق او اخلاص مطابق تر اووه سوه چنده بلکه د دي نه هم زيات ثواب ورکوم،کوم سړي چې څه بدي وکړي نو هغه ته د هغه بدئ برابر سزا ورکوم،کوم سړي چې د اطاعت او فرمانبرداري په ذريعه يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لویشت(یعني په کم مقدار سره)زما طرف ته راځي،نو زه یو ګز د هغه طرف ته راځم(یعني د هغه توجو او توجهات ډېر زیات په هغه د خپل رحمت دوازي خلاصوم)کوم سړي زما طرف ته یو ګز راځي، زه د هغه طرف ته د دواړو لاسونود خورولو برابرورځم،کوم سړي چې زما طرف ته د خپل طرز سره راځي، زه د هغه طرف ته په منډه سره راځم او کوم سړي چې د زمکي برابر برابر هم ګناه سره ما سره یو ځاي کیږي،په شرط د دي چې ما سره یي څوک شریک نوي جوړ کړي،یعني په شرک کې مبتلا شوي نه وي که زه وغواړم نو هغه ته به د زمکي برابر مغفرت وکړم.

مسلم.[اخرجه مسلم:۲/۴۷۰]

• ټول ګناهونه معاف کیږي

ابو هریره رضی الله عنه وایي چې وفرمایل کوم سړي چې په یوه ورځ کې سل ځله سبحان الله وبحمدهِ اووایي نو د هغه ګناهونه ختمیږي اګر چې هغه د دریاب د زګ برابر وي(یعني هر څمره زیلت ولې نوي.

بخاری مسلم.[اخرجه البخاری:۸/۱۰۷ومسلم:۲/۴۷۲]

توضیح:افضل او اولٰی هم د غه دي چې دا وظیفه سل ځله وویلي شي په مینځ کې فرق نوي لیکن علامه طیبي رحمته الله علیه فرمایي چې دا کلمات د سحر نه واخله تر ماښامه پوري په متفرق توګه باندي هم ویلي شي ټول ګناهونه چې معاف کیږي د دي نه صغیره ګناهونه مراد دي ځکه چې د کبره د دپاره د توبې ضرورت وي او کبایر صعیف کیږي لیکن که ورسره توبه هم وکړي شي نو بیا کبایر هم معاف کیږي په دي شرط چې د حقوق العباد نه نه وي.

[الکاشف:۵/۷۷المرقات:۵/۱۲۵ـ ۱۲۴]

• دعا نه ضایع کیږي

ابوسعید خدري رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل کوم مسلمان چې څه دعا غواړي داسي دعا چې چې د هغه څخه د یو ګناه دشي طلب نه وي او نه

د رشتي ماتولو نو الله تعالی جل جلاله هغه ته د هغه دعا په نتیجه کې د دریو څیزونو څخه یو شي ضرور ورکوي ـ

۱ـ یا خو زر دهغه مطلوب هغه ته ورکړي ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲ـ یا دا چي د هغه د پاره هغه دعا د اخرت ذریعه جوړه کړي(چي په دنیا کي د هغه مطلوب نه حاصلیدو په صورت کي د هغه په عوض کي په اخرت کي ورته اجر ورکړي)

۳ـ یا دا چي هغه د هغه دعا په قدر اندازه د بدئ څخه بچ کړي،صحابه رضی الله عنهم په دي اوریدو سره عرض وکړ چي یا رسول الله**!**صلی الله علیه وسلم اوس خو به مونږ ډېري دعاوي غواړو ځکه چي مونږ ته د دعاوو ډېري زیاتي فایدي معلومي شوي،حضور صلی الله علیه وسلم ورته وفرمایل چي الله تعالی جل جلاله فضل ډېر زیات دي.

احمد.[احرجه احمد:۳/۱۸]

• د نیکئی ارادي کولو سره ثواب میلاویږي

ابن عباس رضی الله عنه راوي دي چي رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل الله تعالی جل جلاله نیکي او بدي ولیکي(یعني فرشتو ته یي حکم ورکي چي هغه په لوح محفوظ کي د نیکیو او بدیو په باره کي دا تفصیل ولیکي)چي کوم سړي د یوي نیکي اراده وکړي،او په هغه

عمل ونکړي شي(یعني د ارادي باوجود د هغه د څه عذر په بنا د هغه نیکي په کولو باندي قادر نشي)نو الله تعالی جل جلاله د هغه دپاره د ځان سره په هغي ارادو پوره یوه نیکي لیکي،او کوم سړي چي د نیکي اراده وکړي،او بیا هغه نیکي وکړي،نو الله تعالی جل جلاله د هغه د پاره د ځان سره د لس چنده څخه تر اوو سوه چنده پوري بلکه د دي څخه هم زیاتي نیکي لیکي(یعني د خپلو بنده ګانو څخه د چا د پاره چي غواړي د خپل فضل او کرم سره د احلاص او د شرایطو او ادبو د ا دئیګی موافق د دي څخه زیات ثواب هم لیکي)او کوم سړي چي د څه بدئ اراده وکړي او بیا د (الله تعالی جل جلاله د خوف د وجي)په هغه بدئ اخته هم نشي،نو الله تعالی جل جلاله د هغه د پاره د ځاڼ سره یوه پوره نیکي لیکي، او کوم سړي څه بدي اراده وکړي،او بیا په هغي بدي کي اخته هم شو،نو الله تعالی جل جلاله د هغه د پاره یوه بدي لیکي.

بخاري مسلم.[اخرجه البخاری:۱۲۸/۸ومسلم:۱/۶۶]

• ښکلي نصیحتونه

حضرت ابوایوب انصاری رحمته الله علییه وایي،یوسړي د رسول الله صلی الله علیه وسلم په خدمت کي خاضر شو،او عرض یي وکړ یارسول الله،ماته څه نصیحت وفرمایه چي محتصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

او جامع وي،خضورصلی الله عايه وسلم ورته وفرمايل،هر کله چې ته لمونځ دپاره ودرېږې،نو دهغه سړي پشان لمونځ کوه،چې د الله نه ماسوا د هرشي يعني مخلوق او خپل نفس رخصتونکي او پريخودنکي وي،حاصل دا چې کله لمونځ کوې نو ټولي دنيا نه خپله توجه او خپل خيال گرځولوسره کامل اخلاص او پوره توجو سره درېږه او د خپلي خولي نه دا سي خبره مه راباسه،چې د هغه په سبب تاته صبا ته د قيامت په ورځ د الله تعالی جل جلاله په خضور کې عذر کول راځي يا دا چې عذر خواهي مفهموم عموم باندي محمول دي،يعني څه داسي خبره د خولي نه مه راباسه چې چې د هغې په سبب تاته د خپلو دوستانو،ملگرو،متعلقينواو ټولو مسلمانانو مخکي پښيمانه کيدل راځي او د معذرت کولو ضرورت پيښ شي،اود هغه څيز نه د نااميده کيدو پخه اراده وکړه،کوم چې د خلکو په لاسونو کې وي يعني الله تعالی جل جلاله ستا په قسمت کې څومره ليکلي،او تا ته يي څه در کړي دي،په هغه قناعت او کفايت وکړه،او د خلکو مال او متاع سره خپل اميد مه تړه.

[اخرجه احمد:۴۱۲/۵]

توضيح: خضور پاک وفرمايل چې کله لمونځ کوې نو داسي په اخلاص سره يي کوه لکه چې دا ستا اخري لمونځ دي دويم نصيحت دا چې د ژبي نه داسي نا مناسب خبر مه اوباسه چې سبا د قيامت په ورځ د الله تعالی جل جلاله په مخکي يا سبا د خپلو دوستانو په مخکي عذرونه

پيش کي او خبره تله بيا يي کوه دريم نصيحت دا چې د خلکو د طرف نه بلکل نا اميده اوسيږه چې هغوي به تا ته روپيئی پيسي درکړي دي دپاره چې په حرص او لالچ کې پرينوځې.

[المرقات:۳۳۹/۹]

- **د لااله الله عظمت شان**

ابوسعيد خدري رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل خضرت موسی عليه والسلام عرض وکړ چې ای پروردگاره!ماته يو داسي شي راوښايه چې د هغه په زريعه زه تا يادوم،او ستا څخه دعا غواړم؟پروردگار ورته وفرمايل ای موسی عليه والسلام لا اله الاالله وايه،موسی عليه والسلام عرض وکړچې ای زما پروردگاره!ستا ټول بنده گان(يعني موحدين)دا کلمه وايي،زه خو داسي شي غواړم چې زما دپاره يي محصوص کړي(چې په هغي زما هيڅوک شريک نوي)الله جل جلاله وفرمايل چې ای موسی عليه السلام!که اووه اسمانونه او زما څخه علاوه د هغه ټول اوسيدونکي(ټولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرښتي)او اووه زمکي په یوه پله کې کیخودل شي،او لااله الاالله یعني د دي ثواب په دویمه پله کې کیخودل شي نو یقینًا د دي ځیزونود تلي څخه به د لااله الاالله تله درنه وي.

شرح السنة.[اخرجه شرح السنة:۵/۵۴]

توضیح:الله تعالی د حضرت موسی علیه والسلام په زړه کې د الهام پت توګه دا واچول چې هغه دي داسي سوال وکړي چې په جواب سرت یي ټول خلک مستفیدشي نو الله تعالی په جواب کې د لااله الاالله عظمت او حقیقت واضح کړوچې د الله تعالی نه سوا ټول ځیزونه اوکیانات مکمل ډانچه که د تلي په یوه جابړې کې کیخودي شي او لااله الاالله په دویمه چابړې کې کیخودي شي نو داچابړي به دروند وي. **المرقات.**

• د زرو نیکووالا دعا

سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه وایي (یوه ورځ)چې مونږ د رسول الله صلی الله علیه وسلم سره ناست وو حضورصلی الله علیه وسلم وفرمایل چې ایا په تاسو کې یو سړي په دي قادر دي چې هره ورځ زرنیکي حاصل کړي؟په مجلس کې موجوده صحابه ؤ رضی الله عنهم کې یو صحابي پوښتنه وکړه چې یا رسول الله صلی الله علیه وسلم په مونږ کې کوم سړي(روزانه په اساني سره)یو زر نیکي څنګه حاصلولي شي؟خضور صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې هغه دي سل ځله سبحان الله وو وایي،د هغه د پاره یو زر نیکي ولیکل شي په دي حساب چې په هره نیکي باندي لس نیکي لیکل کیږي یا د هغه یو زر صغیره او که الله جل جلاجلاله وو غواړي نو کبیره ګناه رژل کیږي.

(مسلم)

• په جنت کې وني ولګوي

جابر رضی الله عنه وایي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل کوم سړي چې سبحان الله العظیم وبحمده وو وایي د هغه د پاره په جنت کې د خرماوو ونه لګول کیږي.

ترمذي.[اخرجه الترمذی:۵/۵۱۱]

• بهترین ذکر او بهترین دعا

جابر رضی الله عنت راوي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل د ټولو څخه بهتر ذکر لااله اله الله دي او د ټولو څخه بهتره دعا الحمدلله ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترمذي ابن ماجه.[اخرجه الترمذی:۵/۴۶۲وابن جه:۲/۱۲۴۹]

• یوجامع حدیث

ابوذر رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم د هغه حدیثونو په سلسله کې چې حضور صلی الله علیه وسلم دالله تبارک وتعالی څخه روایت کول اوفرمایل چې

(یو حدیث قدسي داهم دي)الله تعالی جل جلاله فرمایي چې ـ اي زمابنده ګانو!ما په خپل ځان باندي ظلم حرام کړي دي(یعني زه د ظلم څخه پاک یم)او ظلم زما په حق کې داسي دي،څرنګه چې ستاسو په حق کې ځکه ما ستاسو په منځ کې ظلم هم ظلم حرام ګرځولي دي نو تاسو په خپلو کې(یعني په یوبل باندي ظلم مه کوي)ای زما بنده ګانو!تاسو ټول ګمراه یي،علاه د هغه سړي څخه چې هغه ته زه هدایت وکړم،نو تاسو ټول زما څخه هدایت وغواړي،زه به تاسو ته هدایت کوم،ای زما بنده ګانو!تاسو ټول اوږي یي(یعني طعام مختاج یي) علاوه د هغه سړي څخه،په چا چې زه وخورم،او هغه ته د رزق وسعت او فراخي ورکړم(اویي مستغني جوړ کړم)نو تاسو زما څخه طعام(رزق وروزي) غواړي،زه به یي په تاسوخورم،ای زما بنده ګانو!تاسو ټول بربنډ(یعني د ستړپوشي د پاره د جامو مختاج یي) علاوه د هغه سړي څخه چا ته یي چې ده اچولود پاره ورکړم،تاسو ټول زما څخه لباس غواړي،زه به تاسو ته لباس درکوم،ای زما بنده ګانو!تاسو اکثره شپه او ورځ خطاوي کوي او زه تاسو ته خطاوي بخښم،تاسو هیڅ کله ماته ضرر نشي رسولي،چې ماته فائده ورسوي(یعني په ګناه کولو سره بارګاه صمدیت ته څه نقصان نشته او د طاعت کولو څخه څه فایده نشته،بلکه د دواړو نقصان او فائده یواځي تاسو ته رسیږي،مخي ته د دي تفصیل فرمایي چې)ای زما بنده ګانو که تاسو مخکي او ورستني انسان او جنات(یعني یو کیدو سره هم تاسو څخه د یو)پرهیزګار زړه په شان جوړ شي،نو دي سره زما په مملکت کې هیڅ زیاتوالي

نکیږي(یعني که تاسو ټول دومره پرهیز ګار او نیک جوړ شي څومره چې یو سړي پرهیز ګار اونیک جوړیدي شي،مثلاً تاسو ټول خضرت محمد صلی الله علیه وسلم په شان پرهیز ګار جوړشي،چې د زمکي په مخ یو سړي هم دا سي باقي پاتي نشي،چې د هغه په ژونبهر د فسق او فجور او ګناه او معصیت لږ څه اثر هم وي،نو به سره زما په صلطنت کې او مملکت کي ادنی شان زیاتوالي هم نه ګیږي)ای زما بنده ګانو!که تاسو مخکني او ورستنی انسانان او جنات(عرض ټول) یو ځاي کیدو سره یو بد کار زړه په شان جوړ شي(یعني تاسو ټول یو ځاي کیدو سره د شیطان په شان جوړشي)نو په دي زما د مملکت یو ادنی شي ته هم نقصان نشي رسیدلي،ای زما بنده ګانو!که تاسو مخکي او ورستي انسانان او جنات(عرض ټول

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوځاي كيد سره)په يو ځاي ودرېږي،او زما څخه بيا او غواړي،او زه هر يو ته د هغه د غوښتلو مطابق(په يو وخت او يو ځاي كې وركړم، نو زما دا وركول د هغه څيز څخه چې ما سره دي دومره كموي څومره چې يو ستن په سمندر كې لويدو سره (د هغه اوبه كموي)اى زما بنده ګانو پوهه شي زه ستاسو اعمال ياد لرم،او هغه تاسو دپاره ليكم،زه به تاسو ته د هغه پوره پوره بدله دركوم،نو كوم سړي چې خير تر لاسه كښي (يعني هغه ته دالله تعالى جل جلاله نيک توفيق حاصل شي او د خير عمل وكړي)نو هغه ته پكار دي چې هغه د الله تعالى تعريف وكړي او كوم سړي چې د خير څخه علاوه ترلاسه كې(يعني د هغه څخه ګناه وشي) نو هغه دي خپل نفس ملامت كړي (ځكه چې د هغه څخه ګناه كيدل. دنفس تقاضى څخه وشو.

مسلم[اخرجه مسلم:۲/۴۲۹]

• لاحول ولاقوة د ۹۹بياروشفاء

ابوهريره رضى الله عنه راوي دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل لاحوله ولاقوة الابالله،د يو كم سل ۹۹(دنياوي او اخروي) بيماريودوايي ده چې په هغه كې ادنى بيماري(دنياوي او اخروي غم دي.

[اخرجه البيهقى]

• الله تعالى د استغفارپه وجه ډيرڅه وركوي

ابن عباس رضى الله عنه راوي دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل څوک چې استعفارپه ځان لازم كړي،نوالله تعالى جل جلاله د هغه د پاره د هري تنګى څخه د وتلو لاراوباسي،او هغه ته د هر رنځ او غم څخه نجات وركوي،او هغه ته د داسي ځاى څخه (پاک او حلال) رزق وركوي چې د هغه ځاي څخه يي ګمان هم نه كيږي،**احمد ابوداؤدابن ماجه[اخرجه احمد:۲۴۸/وابوداؤد:۲/۸۶]**

• د درود ويلو فضليت

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايى چې كوم كس ما باندي يوځل درود ووايي الله جل جلاله په هغه لس رحمتونه راليږي.

[صحيح الجامع۴/۲۰۱]

(c) ketabton.com: The Digital Library

نبی علیه وسلم فرمايي زما قبر نه د ميلو ځاي مه جوړوي او په ما باندي درود ووايي تاسو چې هر چيري ياستي ستاسو درود ما ته را رسيږي.

[مسلم/۴۰۸]

نبی علیه وسلم فرمايي هغه انسان بخيل دي كوم چې د هغه مخكي زما نوم ياد شي او بيا په ما باندي درود ونه وايي.

[صحيح ابوداود:۳۸۳/۱]

- **د قرض حلاصونكي لپاره دعا**

بَارَکَ اللهُ لَکَ فِيْ أَهْلِکَ وَمَالِکَ اِنَّمَا جَزَآءُ السَّلَفِ الْحَمْدُ وَالأَدَاءُ.

ترجمه:بركت دي واچوي الله جل جلاله تا لپاره په اهل او مال ستا كې يقينا بدله د قرض ثنا ويل او ادا كول دي.

[صحيح ابن ماجه:۵۵/۲]

- **د روژه ماتي په وخت كې دعا**

ذَهَبَ الظَّمَأُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوّقُ وَثَبَتَ الأَ جْرُ إِ نّ شَآ ءَ الله

ترجمه:لا ږه تنده اولانده شو رګونه او باقي پاتي شو ثواب اشاء الله.

- **د خفګان او فكرمندي په وخت كې دعا**

اَلَهُمَّ إِ نِّيْ أَعُوْذُبِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحُزْنِ وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَضَلَعِ الدَّيّنِ وَغَلَبَتِةِ الرِّجَالِ

ترجمه:يا الله زه پنا نيسم تا پوري د غم او د عاجزى نه او د سستئ او بيزړه توب او بخل او نه بوج د قرض او غلبى د خلكو نه.

[صحيح بخارى:۶۳۶۹]

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله دې مونږ او تاسو ته په دې خبرو د عمل کولو توفيق راکړي.
پدې هيله چې دغه کتاب کې وړاندې شوي موضوعات د
خپل ژوند د رنګينولو لپاره په عمل بنه اختيار کړو
او د ژوند په هر راز حالت کې ځان
دغه اسلامي اوصولو ته تابع وګرځو.

ومن الله توفيق:

له لوستلو مو مننه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library